OLERTI

DABID,EN I'go Eresia

1. Zoriontsua benetan
gaiztoen asmoz ez dabillen gizona,
ez pekatarien bidean sartu,
ez biurrien batzarrean jesarri.
2. Olakoak eder dau Jaunaren agindua,
auzaz darabil gau ta egun Aren legea.
3. Ur bazien ondoan sartutako
zugatzaren antzeko doga:
bere garaian dakar igalia,
ez yako orririk igartzen,
esku arteko dana ondo yoako.
4. Ez orrela gaiztoak, ez orrela;
baiña bai aizeak daroan apotza lez.
5. Auzirakoan ezin dagoke okerrak zutik,
ezta obendariak zintzoen batzarretan.
6. Zintzoen bidea Jaunak bai dau zaintzen;
galduko da, barriz, dongaen zadorra.

SAGARRA

Ederra zara. Jaunak ludiko baratzan
Lurra txeratsu emoteraiño zuria.
Ta leun zan euzkik bero ta argia eskeiñiz,
Zorapen-aita damozu soanai guria.

Zure margo leun, itxura bizi ta usaiñak
Mukerrena be garaitzen dabe okerrez...
Baiña nigandik ezetz dantzuzu osoki.
Iñoiz ez nozu zuk garaituko maltzurrez.

Margo diñd itsua gorden doazu soin-azaz
Bikote baten indar-kemenak osorik
Lurrera zitun makets ilkor ta doiloena
Agiri doaz oraindik bere gaiztorik.

Zeu zaitut, gaizkin, len-gurasoen eroriz.
Bai ta, eriotz-alde, Aitaren Semea
Gizon-eraso zendun igali galkorra:
T'orain nai doan ni azpipera dongea.

Zare liliura, itxura leuden ta usaiñez
Zorakorturik ibilli arren ludia.
Nagil orretan ni be ba'nenbil sarturik,
Bardin nintzake benetan zoro andia.

Deunoro

NAGUSIAK... nai duna

Gizon bat omen zan
txindun okitua,
egunkipe guzetan
benetan aiturua.
Urteen iltzen zitun
urde bi senduak,
jaiero sartzen zuan
eltzean ailliua.
Bein ala jarririkan
buruan apeta,
ta gizaz obentuko
bear zan arreta,
aunts bat berak zai zun
anitz malturretan.
Otiña utsegin zuen
zeregin orretan,
erori ta lepoa
autsi zan bertan.
Ori ikusirikan
une larri artan,
morroi batek besteri
diotsa, deituta:
«Gure nausiak lepoa
orain autsi ez dik ba'!»
Ta besteak erantzun
zion eserita:
«Nagusiak... nai duna,
...nagusi dek ofta»

OKE

ARTZAINDAR

Onela oiertzen zion
artzain gizajo batek,
maite zuan maitearí,
zertzeraiño zuan maite:
«Begira, udaberrian
loreak zein ugari!
Bada askozaz geiago,
maitea, nai dizut nik.
Orra, udarak garia
beiar orlegiz bete...
Oraindikan areago,
neska, zaitut maite.
Ikus, udazken gozoan
zenbat sagar zintzilik...

OLERTI

DABID'EN II ERESIA

1. Zertan dabiltz zalapartaka arrotzak,
   Eta erriak ames alperretan?
2. Lurreko agintariak jagi dira
   Eta nagusiak batean alkartu,
   Jaunaren eta Aren Igurtziaren aurka.
3. «Ausi daiguzan —diñoe— arein kateiak,
   Astindu daiguzan arein estuntzak!»
4. Goietan bizi danak, ostera, barre dagi,
   Jaun Goikoak purrust dagioe.
5. Noizbait asarrekor mintzatzen yake,
   Ta bere sumiñez izu-ikaratzen ditu:
6. «Nik, barriz, ene Errege Sion'en,
   Neure mendi gurenean jarri dot!»
7. Jaunak eragabia iragarten dot:
   Jaunak au esan daust: «Zu nire Seme;
   Neuk sortu zaitut gaur, berton.
8. Eskatu, ta atzerriak damoketzudaz on-
   [dore,
   Ta lur-mugaraiñokoa zure ondasun.
9. Burdin-zigorrez zuzenduko dituzu eurak,
   Lapikogiñaren ontzia lez apurtu».
10. Onezkero, ba, adi zagoze, nagusiok:
    Lurra jaurtzen dozuenok, senera zaiteze.
11. Otseindu Jauna begirunez eta goretsi;
    Bildur-ikaraz Ari morroi zakioez.
12. Asarratu ez dakizuen eta bidea galdu.
    Aren asarrea arin baita goritzen.
    Zorioutsu, Aren babesera doazanak!

O.

EGOKI DA

Mendi auunditasuna,
zelai lora,
itxaso luze zabal,
eguzkia,
izar dizdizkariak,
ur-sorgua,
nok sor ete zitoan
nago itaunka.

Oro aundi ta eder
maitasunez,
gizonarentzat dana
zoriones.
Adimen ta biotsa
esker miñez,
Jaungoiko indar ori
gurtu naiez.

Arrigarria zara,
Alguztidun,
Egille indartsua;
zoriondun
aingeruak zeruan
ikaradun,
itzal izanen zure
aunditasun.

Aingeruak goraka
dozuz goian;
Almendunak dardaraz
inguruan...
Gizonak goratu nai
zaitu bean,
egoki dan lez gora
au danean.

Egiluler

ARRATS - BERA

Arrats-bera...
ozkirri gorputzean:
oro ixilla
mendi, zelai aldean.
Zugatz goian
txoriak jarduncan,
maite miñez
eresi samurrean.

Zeru goian
printzik bage eguzki,
odol tanto,
suzko labea iduri.
Eder miñez
biotza zoldu niri,
eta ameisez
olermena erruki.

Odoletan
iges doa euzkia...
mendiagaz
alkar muin joria
Sorkaldetik
zidarrez illargia...
Berak oi ba,
bialtzen dun argia.

Egiluler

OLERTI

DABID'EN III ERESIA

1. *Dabid'ek, bere seme Absalon'gandik*
igesi ebillela egindako eresia.
2. Jauna! ugaritzen naunenak bai ugari!
Amaika jagi dira nire aurka!
3. Askotxo dira nitzaz diñoenak:
«Orrek ez dau Jainkoagan gerizatzeko
[rik.»

4. Zu, baiña, Jauna ori, ezkutubabes zaitut.
Nire aintza, burua jasoten daustazuna.
5. Oiuka, Jaunari dei egin neutsan.
Ta bere mendi santutik erantzun eustan.
6. Lotara nintzan eta lotan artu;
Bai ta jagi be, Jauna bai yat eusgarri.

7. Ez naz ezeren bildur, etsaiak milaka
Nire inguruan ditudan arren.

8. Jagi zaitez, Jauna!
Salbu nagizu, ene Jainko!
Nire etsai guztiai Zuk jo zeuntsen ma-
[tailean.

Gaiztoen agin-ortzak Zuk zeuz senduzan.
9. Jaunagan osasuna daukagu:
9. Zure onespena bedi zure erri gain!

G.

Dabid' en IV' garren Eresia

Nik deitzean, entzun nagizu, Jainko zuzen,
Larri aldian poztu bai ninduzun;
Erruki zakidaz, eta entzun nire otoitza.

Gizasemeaok: noizarte zarie biotz-astun?
Zergaitik maite uskeria, ta zergaitik guzur-billa?
Jakizue: arrigarri dagi Jaunak bere zintzoa;
Jaunak entzungo nau, deiez nagokionean.

Ikara zaiteze, ta ez egin obenik;
Gogoz ausnartu zeuen biotzetan,
Orobat zeuen lotegietan, ta zagoze ixillik.

Eskiñi egizuez legezko opariak,
Eta Jaunagan itxarontsu zaiteze.
Askok diñoe: «Nok erakutsiko dausku ona?»

Jaso, Jauna, gure gain zure arpegi-argia!
Poza emon daustazu biotzean,
Gari-ardoak ugari diranean baiño aundiagoa.

Oera nazaneko, loak artzen nau, nasai-nasai;
Zuk bakar-bakarrik, Jaun orrek,
Bizi-erazten bai nozu bildur bage.

DABID' en 109' garren Eresia

1. Jaunak ene Jaunari esan eutson: «Jarri zakidaz eskumaldean, zure arerioak oin-aulkitzat jarten dautzudazan artean.
2. Zure indar-zigorra Sion'dik zabalduko dau Jaunak: «Nagusi ta buru izan zaite zure arerioen erdian!
3. Zure jaiotz-egunean guren jaio ziñan, nagusi ta dirdaitsu: artizarra baiño len, intza lez, sortu zindudazan.»
4. Zin egin dau Jaunak eta ez jako damutuko: «Zu zara bein betiko apaiz Melkisedek' en saillean.»
5. Jauna dozu eskumaldean: sumin-egunean erregeak eratziko.
6. Erriak epaituko ditu, lurra illotzez bete: Lurbira zear buruak, oro zabal zeatuko ditu.
7. Bideko errekan edango dau: orregaitik jasoko dau burua.

Gaia.—Eresi onek, argi be argi, adi-erazten dausku Kristo'ren erregetza; bai ta bere apaiz erreiñua be. Aitaren eskumaldean jezarrita dagoala, zabalduaz doia lurrean aren eskumena. Azkenez be, giza-seme guztiak auzitara deitu ta etsai jakozanak azpiraturik, garaipen osoa lortuko dau.

Azalpena.—1) *Ene Jaunari.* Dabid'ek itz dagi ta Mesias'i *ene Jauna* deritxa: Dabid'en odolekoa baita, ta batera bere *Jauna.*

2) *Zure indar-zigorra.* Geitu doia bai Kristo'ren agint-erria; b ditu zoztor eta eragozpenak, bai inpernuko arerioak ez dira ga aterako.

3) *Guren jaio ziñan.* Errege nagusi zara beti-danik, izar, aben errekak baiño len.

4) *Zu zara bein betiko apaiz* Kristo'k, gurutzean illik, esker de netzaillea merezi izan euskun: a ken aparian, barriz, ogia ta ardau bere Gorputz eta Odol biurtu. Mel kisedek'ek beiñola onen antzera ze bait egin eban.

5) *Eskumaldean.* Eskuman eza rri ta guri neketan lagundu, bardi dira.

6) *Erriak epaitu.* Azken-egunea epaikari dogu, onai saria ta gaiztoa merezi zigorra emonik.

7) *Errekan edan.* Nekezko ur edango dau, gurutze gaiñean bate be; baiña gurutzez azpiratuko dit etsai guztiak, eta gu zeruko egin.

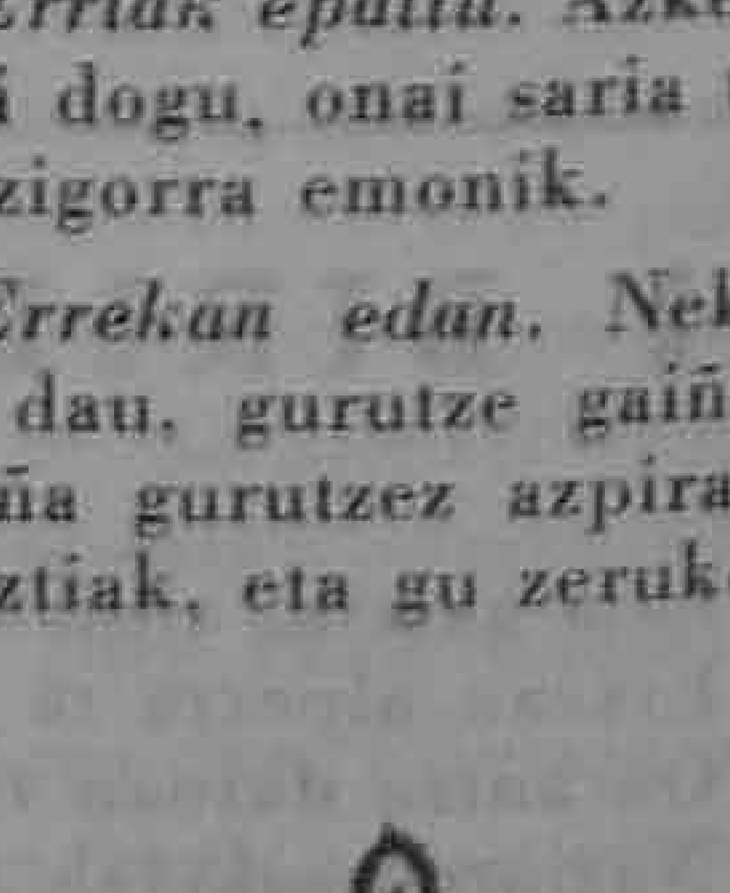

OLERTI

Dabid'en VI eresia

1. *Ereslari nagusiari. Ots-ariz joteko.*
2. Jauna, ez ni zentzatu asarrez,
ez eta zigorkatu sumiñez.
3. Erruki zakidaz, Jauna, makala naz-ta
osatu nagizu, Jauna, azur-ikaraz bai na
[go
4. Eta sarrakioak artu nau oso-osoan;
Zu, barriz, Jauna, noiz arte olan...?

5. Biur zakidaz, Jauna, jarein nire gogoa
Errukior zara-ta, onez atara nagizu.
6. Il ezkero, ez da iñor Zutzaz gogoratzen
lurpean nok zaitu goratuko?

7. Intziriz nekatuta naukazu,
gauero negarrez busti daroat oia,
neure malkoz ezkotzen dot etzalekua.
8. Naigabez lausotuak ditut begiak,
ainbat etsaien artean zaartu egin yataz

9. Zoaze nigandik gaizkille guztiok,
nire negar-otsa Jaunak entzun dau-ta;
10. Jaunak entzun dau nire eskaria,
ondo artu dau Jaunak nire otoitza.
11. Arerio yatazan guztiak lotsaz
ta sarrakioz ase beitez osoro;
bioaz laster nigandik, lotsa gorrian.

O.

DABID'en VIII eresia

1. *Ardogintzaileen. Abesburuari.*
2. *Jaun, gure Jauna! Zure izena*
bai arrigarri lurbira osoan!
Zure aunditasuna zeru-gain jarri dozu.
3. Etsaien aurka, ume ta bularrekoen aotik
neure gorapena gertatu oi dozu,
aserio ta iraintzaillea galgatzeko.
4. Zeru orreik, Zeuk beatzez egiñak ikusiez,
illargi ta izar Zuk eratuak, diñot:
5. Zer da gizona, Zu beraz gogoratzeko?
edo gizasemea, aren ardura Zuk izateko?
6. Aingeruak baiño zerbait txikiago,
aintza ta deduz koroatu zenduan;
7. Zure eskuz egindakoen gain jarri zenduan,
gustia aren oin azpian ipiñirik;
8. Ardi ta idi, ziran guztiak,
bai ta basoetako piztiak be;
9. Aizeko txori ta itxasoko arrain:
itxas-zear dabillen guzti-guztia.
10. *Jaun, gure Jauna! Zure izena*
bai arrigarri lurbira osoan!

O.

Oroigai aztu-eziña

Aresta'ko erritxoan,
alai ta txukun muiñoan,
Ateaga basetxea,
oroigai zarrez betea.

Eta jauregi, gaztelu,
ala aberats bizilekua,
bai kristau-etxe langille,
ate-zabal maitatzaille.

Urteak etorri ta joan,
bizirik daukat burruan,
oroigai aztu-eziña,
maite-irudi atsegiña.

Jaun onak nere bideak
—biziza-gau illunean—
piztu zun izar argia,
Ateaga basetxea.

Ixerditan, estu larri,
aterpe baten egarri,
itxaropenez betea,
jo nuan bere atea.

Etxeko jaun eta andreak,
—maitez, errukiz beteak—
semetzat baten artuera
artu ninduten etxean.

Ateaga, zabal, maite,
nola aztu nik illarte...?
Zu zintzaden, babes toki,
itzal goxo, maite-kabi...!

Aiek egun, egun aundi,
zortzi egun maitagarri
seni maitez igarotuak,
baiña, bildurrez joanak!

Urtil, ama ta ekaitza,
—neure-gurasoen gaitza—
nere kain ta aterpea,
Ateaga basetxea.

Nere oroigai kutuna,
aztu ezin dan laguna...!
Bertoan jaunari pakean,
bizi adi milla urtean,
endaera bizi artean...

Jautarkol

"AITARIK GABE NEGARREZ"

Familiko lema,
ninendio sendua,
zira beti izan da
Jaunak antuna.

Bizitzen lege bidez
seme zilduak ari.

OLERTI

DABID'EN IX ERESIA

1. Zergaitik, Jauna, urrin geratzen zara?
Zergaitik Zu gorde larri-aldietan?
2. Te gaiztoa puztun ta txiroa ezetsia,
arek asmatzen dautsozan gezurrez lotua?

3. Dongea, ba, bere nai okerrez arrotzen da,
ta lapurrak biraoka Jauna nardatu.
4. Gaiztoak arro diño: «Ez da A konturatzen;
ba ete da gero Jainkorik?» Or aren asmoa.
5. On-joerak dira aren bideak alldoro;
urrin zure asmoak aren gogotik;
aurrez-aurre daukan oro ezesten dau.
6. Biotz-barruan diño: «Koloka eziña ni;
gizaldiz gizaldiz ez nau gaitzak joko».
7. Birao, gezur ta marruz beterik dauko agoa;
min-azpia, barrez, neke ta iseka-zirri.
8. Zelataka jarri oi da auzune ondoetan,
ixil-gordean il oi dau erru bakoa;
aren begiak gaisoren baten begira.
9. Itzalgaizka dago, leoia zuloan lez,
gordeta dago landerra oratzeko;
bere sarera ekarriz, gaisoa oratzen.
10. Makurtzen da, lurrean etzunik,
eta aren oldarrera gaisoak jausten.
11. Bere barruan au diño: «Aztu da Jainkoa,
arpegia ezkutatzen, ez dau iñoiz ikusten».

12. Jagi, Jainko Jauna; jaso zure eskua!
Ez aztu ta laga, arren, gaisoak!
13. Zergaitik okerrak Jainkoa nardatu,
bere barruan esanik: «Ez du aspertuko?»
14. Zuk, ostera, ba-dakusu: neke-larrera adi,
onik zeure eskupean jarteko; [illegible]
gaisoak Zugan itxi dau bere ardura.
Zu zara umezurtzaren laguntzaille.
15. Ausi egizu okerdi ta gaiztakiñaren besoa;
Zuk aspertuko aren gaiztakeria, ta akitu.

16. Jauna da Erregen oraiñ eta beti;
atzerriak aren lurretik ezabatu [illegible]
17. Apalen eskakizuna entzun dozu, Jauna;
aren biotza sendotu dozu, [illegible]
18. Umezurtz ta zapalduen eskubidea [illegible]
eta gizon lurkoiak iñor aurrean [illegible]
[illegible] dur ez larri.

Or.

KARMEL'GO AMARI

(Nai baldin bada, Chopin'en [illegible] kantez abesteko).

Karmel'go Ama,
maite gozoa,
Zugan daukat nik
uste osoa.
Lagun bekit
zure besoa;
ar nazazu,
Ama goikoa!
Erbeste onetan
negar malkotan,
Zuri deieka
nago serritan.
Ta amets dagit
naukazula magalean,
atsegin gozo artean,
zoriontez bete-beterik.
Ta ez dakit
nola Zuri eman
naiko eskerrik.
AMA!!
maite zaitut nik.

Iruarra

Jesus'ekin izketan

Zatoz, Jesus ona, nere biotzera.
Uso zuri antzera
Maite-naiketaz;

Dabid'en Eresiak

X' garrena

1. *Ereslarien nagusiari. Dabid'ena.*
Iges dagit Jaunagana, ta zelan diñosta-
[zue:
«Egaz egik mendira, txoriaren antzera?
2. Orra or pekatariak makoa tenk,
kirio gaiñean gezia jarten dabe,
biotz-zuzenak illunetan gezikatzeko.
3. Oiñarriak bota ta irauli ezkero,
zer egn dagike gizon zuzenak?»
4. Jauna bere jauregi santuan dago;
Jaunak zeruan bere jarlekua.
Aren begiak beira dagoz,
aren betazalak giza-semeak ikertzeu.
5. Jaunak, ona zein gaizto, bardin ikusten;
txarra maite dauana iguin yako Ari.
6. Obendien gain ikatz ixetu ta sulburra;
arein edontzi-zatiak aize kiskalgarri.
7. Zuzen da Jauna, bai zuzenbidea maite
[dau.
Aren arpegia, artezak ikusiko dabe.

XI' garrena

1. *Ereslarien nagusiari. Dabid'ena.*
2. Begira, Jauna! Amaitu dira zintzoak,
giza-semeetan bakandu da kirmentasuna.
3. Danak dabiltz alkarri guzur sakaka,
ezpan maltzur ta biotz-izur ari dira.
4 Jaunak atera begiz errotik ezpan gu-
[zurtiak,
eta itz erroputzak dariozan miiña.
5. Au diñoenak: «Geure miiñez gara az-
[kar:
geure ezpanen jabe: nor gure nagusi?»
6. —«Apalen larri ta txiroen intziragaitik,
berealaxe jagiko naz, diño Jaunak;
gogo daunari osasuna emongo dautsat».
7. Jaunaren itzak, itz zintzoak aurki,
zidar urtu, lurrez garbi, zazpitan aratz.
8. Zuk, Jaun orrek, begiratuko gaituzu,
ta gizaldi ontatik zaindu betiko.
9. Gure inguruan dabiltz gaizkiñak,
goratzen diranean gizonik doillorrenak.

XII' garrena

1. *Ereslarien nagusiari. Dabid'ena.*
2. Nozarte, Jauna, Zuk ni oso aiztu?
Nozarte estenduko daustazu arpegia?
3. Nozarte nik irauli bearko miñak barru,
egunero biotza kezkaz oiñazetua?
Nozarte arerioa nitzaz goratuko?
4. Begira, entzun nagizu, ene Jainko Jau-
[na!
Argi eidazuz begiok, erio-loak ar ez
[nagian,
5. nire etsaiak esan ez daian: «Azpira yo-
[ata»;
jausi ba'nedi, ez beitez poz nire are-
[rioak:
6. zure errukian uste osoa izan ondoren.
Zugandiko laguntzaz alaitu bekit biotza;
onez ase nindulako, gora dagidan Jauna.

XIII' garrena

1. *Eleslarien nagusiari. Dabid'ena.*
Zoroak diño bere kautan:
«Ez da Jaungoikorik».
Usteldu ta nazkagarriak egin ebezan;
ez da bat bera be ona dagianik.
2. Jaunak zerutik gain-beira dauz gizakiak,
Jainkoaz ardura ta billa dabillenik ete
[dan.
3. Danak, erabat, bidekatu ta gaiztotu zi-
[ran:
ez dago on dagianik, ezta bat bera be.
4. Ez ete konturatzen gatxa dagienak oro,
nire erria ogia lez irusten dabenak?
Jaunari ez eutsoen olesik egin:
5. izu-ikaraz dardaraztuko dira noizbait,
Jainkoa zintzo-endakoakaz dago-ta.
6. Gaixoaren asmua nastu gura dozue;
baiña Jauna da aren igesleku.
7. Ai, Sion'dik ba'letor Israel'en osasuna!
Jaunak bere erriaren zoria aldatzean,
Jakob'ek pozez gora egingo, Israel alai-
[tuko.

O.

DABID'en ERESIAK

XIV'garrena

1. *Dabid'en eresia.*
Jauna, nor biziko zure egotegian? Nok iranggo zutik zure mendi deunean?
2. Erru bage ibillirik zuzena dagiana,
eta biotz barruan arteza dana:
3. Mingaiñez iñor iraintzen ez dauna,
urko lagunari okerrik ez dagiona,
ez auzokoari lotsakizunik ekarri.
4. Dongea ta gaiztoa iguin yakona,
ta Jaunaren bildur dirunak goragarri:
naiz-ta bere kaltez zin egin, aldakor eztana,
5. bere dirua irabaz-ordez emoten ez dauna,
ez errugearen kalterako emoirik jaso.
Alakoa iñoiz bere ez da kolokatuko.

XV'garrena

1. *Miktam. Dabid'ena.*
Jagon naizu, Jauna, Zugan baitnaz babesten:
2. Jaunari diñotsat: «Zu zara ene Jauna:
Zu bage ez dot ezer onezko denik».
3. Aren lurrean bizi diran zintzoenganako
nire barren sua bai oso-osorik!
4. Atzerritarren sasi-jainkoen atzetik dabiltzanak
euren naigabe-aruntzak geitu ta ugaritzen.
Arein odol-eriotetan ezaz [illegible] tauko,
eta arein izenik ene ezpanetan [illegible] zi be.
5. Jauna dot neure ondorengo [illegible] ontzi:
Zu zara nire zorizko [illegible]
6. Toki atsegarrian jausi yatan [illegible] karrink,
eta eder yat oso ene [illegible]
7. Jauna onesten dot, ona [illegible] eustaluko,
gabaz be biotzak ortara [illegible]
8. Jauna jarten dot beti neure [illegible] aurrean,
ene eskuman Bera dela, ez [illegible] jausiko.
9. Biotza pozez dot origaitik [illegible] goa alai,
ta aragia bera be nasai-nasai [illegible] tza.
10. Ez daustazu, ba, niri [illegible] tzen itziko,
ezta zure deunak be ez [illegible] ko obia ikusterik.
11. Erakustazu biziztarako [illegible] rra,
zure aurreko ugaritasun [illegible] rra,
zure eskumaldeko [illegible] kenbagea.